

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Valnämnden

Datum:
2022-03-14

Diarienummer:
VLN-2022-00008

Handläggare:
Erik Eriksson, Åsa Tingström

Inriktning avseende rekrytering och bemanning i vallokaler och röstningslokaler inför allmänna valen 2022

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

1. **att** godkänna inriktning avseende rekrytering och bemanning i vallokaler och röstningslokaler inför allmänna valen, samt
2. **att** uppdra till valkansliet att ta fram en rutin i enlighet med Valmyndighetens vägledande ställningstagande gällande krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare m.fl.

Ärendet

Kommunledningskontoret har tagit fram en inriktning avseende rekrytering och bemanning inför och vid de allmänna valen 2022.

Valnämnden behöver rekrytera ca 1500 röstmottagare till valdagen, förtidsröstning, förtidsröstning med begränsat öppethållande för allmänheten, ambulerande röstmottagning samt nattmottagning och valnämndens preliminära rösträkning.

I syfte att säkerställa objektiviteten vid rekrytering av röstmottagare föreslås kommunledningskontoret ta fram rutiner i enlighet med Valmyndighetens rekommendationer.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Valnämnden strävar efter att rekrytera personer som speglar Uppsala kommuns befolkning utifrån kön, ålder och etniskt ursprung. Barn- och näringslivsperspektiven bedöms inte vara relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Valnämnden behöver rekrytera ca 1500 röstmottagare till valdagen, förtidsröstning, förtidsröstning med begränsat öppethållande för allmänheten, ambulerande röstmottagning samt nattmottagning och valnämndens preliminära rösträkning.

Vid rekrytering av röstmottagare till valet är det viktigt att väljarnas förtroende för valförloppet upprätthålls. Arbetet som röstmottagare är ett offentligt uppdrag och valet är en offentlig förrättning. Uppgifter om vilka som förordnats och tjänstgör vid respektive röstmottagningsställe är offentliga uppgifter. I enlighet med Valmyndighetens ställningstagande, VAL-158, föreslås kommunledningskontoret ta fram rutiner för att säkerställa objektivitet i rekryteringen samt bemanningen.

Rekrytering av röstmottagare

Vid rekryteringen av röstmottagare kommer de som tjänstgjorde i valet 2019 att få en förfrågan om att vara röstmottagare även vid årets val. Då valet till Europaparlamentet generellt har ett betydligt lägre valdeltagande, anlitas färre röstmottagare än vad som krävs vid val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige. Det sker också ett visst bortfall av personer som inte återkommer som röstmottagare mellan val vilket medför att ett antal röstmottagare behöver nyrekryteras. Ansökan till uppdrag som röstmottagare skickas in via [uppsala.jobbaival.se](http:// uppsala.jobbaival.se). Rekrytering kommer även att ske via kommunens intranät samt [uppsala.se](http:// uppsala.se). Även externa rekryteringsmetoder kan tillämpas vid behov.

Valkansliet strävar efter att de som rekryteras som röstmottagare ska spegla hur Uppsalas befolkning ser ut vilket innebär en spridd ålders- och könsfördelning och gärna en bredd av etniska bakgrunder. Röstmottagarna behöver ha goda kunskaper i svenska och det är en fördel om personerna kan tala fler språk som är vanliga i Uppsala kommun. Röstmottagarna ska ha fyllt 18 år senast när tjänstgöringen börjar och ha ett svenskt personnummer (även ett tillfälligt personnummer från Skatteverket fungerar).

Valmyndigheten bedömer att den som kandiderar på en lista inte bör arbeta som röstmottagare eller vid rösträkning eller på annat sätt hantera rösterna i det val kandidaturen avser. Valnämnden har i samband med tidigare val fattat beslut om att kandidater på följande listor inte får tjänstgöra som röstmottagare i Uppsala kommun: Uppsala kommunfullmäktige, regionfullmäktige i Region Uppsala, val till Sveriges riksdag Uppsala läns valkrets. Detta gällde även verksamma ledamöter och ersättare i Uppsala kommunfullmäktige, regionfullmäktige i Region Uppsala och Sveriges riksdag Uppsala läns valkrets.

Det är viktigt för valets genomförande att väljarna känner ett starkt förtroende för valprocessen och att valsituationen uppfattas som rättssäker och trygg. Förslaget är därför att även vid de allmänna valen 2022 tillämpa samma princip.

För administration av val används ett systemstöd. För att kunna hantera och kommunicera med röstmottagare i systemet krävs Bank-ID eller Freja eID. Därför kommer sökanden som har Bank-ID eller Freja eID prioriteras vid rekryteringen.

Bemanning

För att upprätthålla väljarnas förtroende för att valet genomförs rättssäkert och korrekt är det viktigt att arbetet med bemanning av vallokaler sker på ett tydligt och transparent sätt.

Vid bemanning av de olika valdistrikten är huvudregeln att den person som förordnas som ordförande har erfarenhet av arbete som röstmottagare vid åtminstone ett tidigare val. Vidare ska högst två röstmottagare med en nära relation, till exempel tillhörande samma familj, tjänstgöra i samma valdistrikt och då inte som ordförande och vice ordförande. Samma princip föreslås gälla vid bemanning av förtidsröstning.

Utbildning

För att säkerställa tillräcklig kompetens hos röstmottagarna går de en utbildning, oavsett om de har tjänstgjort i tidigare val eller om de är helt nya. Utbildning för röstmottagare är obligatorisk enligt vallagen. Endast den som har den utbildning som krävs för uppdraget får förordnas som röstmottagare.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för röstmottagare ryms inom valnämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 14 mars 2022

Kommunledningskontoret

Åsa Nilsson Bjervner
Kanslichef